Tuulivoimaan liittyvien kaavoitusaloitteiden käsittelyn periaatteet

Kaupunginhallitus 20.04.2026 § 90

Helmikuussa 2026 hyväksytyn strategian mukaan kaupunki edistää uusiutuvien energiamuotojen rakentamista Parkanoon. Tuulivoima on uusiutuva energiamuoto. Tuulivoimatuotanto, kuten muutkin energiamuodot, tarvitsevat sopivia alueita, joita voidaan kaavoittaa. Ilman kaavoitusta hankkeet jäävät toteutumatta tai siirtyvät muihin maihin tai muille alueille.

Kaupunginhallitus on toiminut aiemman ja nykyisen strategian mukaisesti käynnistäessään tuulivoimakaavoitusta. Kaavoituksen käynnistäminen ei merkitse sitä, että kaavaprosessin tuloksena alueelle lopulta syntyisi lainvoimainen tuulivoimakaava. Kaavaprosessissa tutkitaan ja selvitetään hyvinkin perusteellisesti, voidaanko aluetta käyttää tuulivoimatuotantoon ja jos voidaan, millä edellytyksillä ja missä määrin.

Esille on noussut tarve määrittää jollain tavalla etukäteen, millä periaatteilla tuulivoimakaavoitusta Parkanossa käynnistetään.

Periaatteet tuulivoimakaavoituksen aloittamisessa
1. Tällä hetkellä kaupunginhallituksen käynnistämät ja jo käynnissä olevat kaavoitusprosessit viedään loppuun.
2. Nykyisissä ja tulevissa hyväksytyissä maakuntakaavoissa ja vaihemaakuntakaavoissa tuulivoimalle osoitetut alueet ovat sellaisia, joissa Parkanon kaupunki käynnistää kaavoitushankkeen, jos sellaisesta esitys tulee. Maakuntakaavoissa olevat aluevaraukset on jo selvitetty perusteellisesti, koska työ sisältää monenlaisia selvityksiä. Maakuntakaavoihin on ollut mahdollista hakea muutosta ja yleensä ne ovat läpikäyneet pitkät valitusprosessit ennen lainvoimaisuutta.
3. Teollisuuden sähkönsaantiin liittyviin tuulivoimaloihin, jotka sijaitsevat nykyisillä tai tulevilla teollisuuskaava-alueella suhtaudutaan myönteisesti. Voidaan puhua lähienergiasta, jossa ei tarvitse kuormittaa sähkön siirtoverkkoa. Pirkanmaan liitto laatii parhaillaan teollisuuden vaihemaakuntakaavaa, jossa otetaan kantaa teollisuuden aluetarpeiden lisäksi myös energiantuotannon sijoittumiseen Pirkanmaalla.
4. Muille alueille suuntautuvat tuulivoimakaavahankkeet tarkastellaan kriittisesti ja arvioidaan tarkasti, onko niillä syytä aloittaa tuulivoimatuotantoa tavoitteleva kaavoitus. Arvioinnissa otetaan huomioon kaikki negatiiviset ja positiiviset vaikutukset ja punnitaan niiden suhdetta. Kaupunginhallitus ratkaisee kaavoituksen aloittamisen näissä tapauskohtaisesti hallintosäännön mukaisesti.

Kaikissa em. tapauksissa kaupunginvaltuusto lopulta päättää kaavan hyväksymisestä, hylkäämisestä tai muuttamisesta.

Valmistelu: kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Esittelijä — Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Päätösehdotus — Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto hyväksyy yllä esitetyt tuulivoimakaavoituksen aloittamisen periaatteet.

Käsittely

Keskustelun aikana Perttu Kovesjärvi esitti kannattamattomana, että tuulivoimakaavoituksen aloittamisen peritaatteita ei hyväksytä. Esitys raukesi kannattamattomana.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän esityksen.

Merkitään pöytäkirjaan, että tekninen johtaja Kari Santikko ja tietohallintojohtaja Timo Lehtinen poistuivat kokouksesta ennen tämän kokousasian käsittelyä ja päätöksentekoa klo 18.30.

Kaupunginvaltuusto 28.04.2026 § 22

Valmistelu: kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy yllä esitetyt tuulivoimakaavoituksen aloittamisen periaatteet.

Käsittely

Keskustelun kuluessa valtuutettu Mauri Lielahti esitti valtuutettujen Erkki Kallion ja Klaus Myllymäen kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, on asiasta äänestettävä.

Puheenjohtaja teki seuraavanlaisen äänestysesityksen:
Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Mauri Lielahden esitystä, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestystavaksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin (5) JAA-ääntä ja (21) EI-ääntä.

Kaupunginvaltuuston päätökseksi tuli näin valtuutettu Mauri Lielahden esitys. Äänestyspöytäkirja otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti palauttaa asian valmisteluun.

Merkitään pöytäkirjaan, että valtuutettu Antero Pihlajamäki poistui kokouksesta klo 17.42 tämän kokousasian käsittelyn ja päätöksenteon jälkeen.

Kaupunginhallitus 11.05.2026 § 100

Strategian mukaisesti kaupunki edistää uusiutuvien energiamuotojen rakentamista Parkanoon. Keskusteluissa on nostettu esiin tarve erilliselle uusiutuvien energiamuotojen edistämisen strategialle.

Lienee perusteltua muodostaa pääosin luottamushenkilöistä koostuva, poliittisesti laajapohjainen työryhmä, joka valmistelee uusiutuvien energiamuotojen edistämisen strategiaa. Työryhmä voi kuulla kaupungin viranhaltijoita harkintansa mukaan.

Päätös on kaupungin strategian mukainen, mikäli tämän erillisstrategian laadinta edistää uusiutuvan energian rakentumista Parkanoon.

Valmistelija kaupunginjohtaja Aki Viitasaari.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää nimetä uusiutuvien energiamuotojen strategiaa valmistelevan työryhmän luottamushenkilöistä. Työryhmän sihteeriksi nimetään kaupunginsihteeri Anne Ranta.

Käsittely

Päätös Kaupunginhallitus päätti nimetä uusiutuvien energiamuotojen strategiaa valmistelevaan työryhmään Marketta Koskisen, Ida Toivosen, Juho-Pekka Mäntylän, Juha Tuomisen, Elisa Huhtasalon, puheenjohtajaksi Mauri Lielahden ja sihteeriksi Anne Rannan.

Kaupunginhallitus 12.10.2026 § 215

Uusiutuvien energiamuotojen strategiaa on valmisteltu työryhmätyöskentelyn, valtuustoseminaarin, yleisötilaisuuden ja lausuntokierroksen avulla.

Uusiutuvien energiamuotojen strategiaa valmisteleva työryhmä on kokoontunut 9.7.2026, 12.8.2026, 7.9.2026 ja 17.9.2026. Valmistelua on käsitelty valtuustoseminaarissa 17.8.2026 ja yleisötilaisuudessa 27.8.2026. Lausunnot pyydettiin jättämään 4.9.2026 mennessä. Valmistelun aikana on kuultu valtuustoryhmiä, sidosryhmiä ja kuntalaisia, ja saadut näkemykset on otettu huomioon strategian jatkovalmistelussa.

Lausunnon uusiutuvien energiamuotojen strategiaan jättivät :
Jaakko Rytilä
Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry
Keskustan valtuustoryhmä
Lamminkosken Kyläseura ry
Mika Siro
Parkanon kokoomuksen valtuustoryhmä
Parkanon Sosialidemokraattinen valtuustoryhmä
Parkanon Vasemmistoliiton valtuustoryhmä
Pohjois-Parkanon Kyläseura ry
Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys ry

Lausunnoissa todettiin, että uusiutuvien energiamuotojen strategian laatiminen on tarpeellista ja kannattavaa. Lausunnoissa korostetaan yleisesti sitä, että strategian tulee sisältää merkittäviä täsmennyksiä.

Hankkeiden yhteisvaikututusten arvioinnin vaatimus nousi esiin useissa lausunnoissa. Lausunnoissa korostetaan, ettei tuulivoimaa, aurinkovoimaa, sähkönsiirtoa, akkukenttiä ja datakeskuksia saa tarkastella erillisinä hankkeina, vaan niiden kokonaisvaikutukset on arvioitava koko kunnan tasolla.

Luonto- ja ympäristövaikutusten huomiointia pidetään puutteellisena Lausunnoissa korostuvat Natura-alueet, pohjavedet, ekologiset yhteydet, linnusto, metsäpeura, maakotka sekä maisema- ja virkistysarvot. Useat lausunnonantajat esittävät myös määrittelyä ns. No Go -alueista, joille energiahankkeita ei tule sijoittaa.

Laajaa kannatusta saa ajatus yhteisliityntöjen hyödyntämisestä ja uusien johtokäytävien määrän minimoimisesta sekä maakaapeloinnin ja nykyisten johtokäytävien hyödyntämisen ensisijaisuutta.

Monet lausunnot tukevat ajatusta, että korvauksia ei makseta vain voimalapaikkojen maanomistajille, vaan myös vaikutusalueen muille maanomistajille. Lausunnoissa korostetaan korvausmallien läpinäkyvyyttä ja juridista kestävyyttä.

Osa lausunnonantajista näkee datakeskukset merkittävänä mahdollisuutena Parkanon elinvoiman kehittämiselle. Lausunnonantajat tuovat esiin, että niiden sähkönkulutus, vedenkäyttö, hukkalämmön hyödyntäminen ja ympäristövaikutukset arvioidaan huomattavasti nykyistä tarkemmin.

Useissa lausunnoissa otetaan kantaa siihen, että strategia laaditaan yksinomaan kiinteistöverotulojen varaan. Esiin nostetaan verotuottoihin liittyvä epävarmuus, mahdolliset vaikutukset valtionosuuksiin,hankkeiden aiheuttamat kustannukset, vaikutukset muihin elinkeinoihin kuten matkailuun ja vapaa-ajan asumiseen. Samalla useat lausunnonantajat pitävät tärkeänä, että uusiutuva energia voi tuoda uusia investointeja, yritystoimintaa ja työpaikkoja.

Lausunnoissa esitetään strategian jatkovalmisteluissa huomioon otettaviksi kehittämistoimenpiteiksi purkuvakuuksien täsmentäminen, suurten tuulivoimahankkeiden lupamenettelyjen tarkastelu sekä uusiutuvan energian hyötyjen kohdentaminen kuntalaisille. Lisäksi energiatuotantoa toivotaan tarkasteltavan laajemmin myös säätövoiman, energiavarastojen ja energiajalostuksen näkökulmista.

Keskeisimpinä jatkovalmistelun kohteina lausunnoissa korostuvat kuntalaisten osallistaminen, luonto- ja ympäristövaikutusten arviointi, eri hankkeiden yhteisvaikututusten tarkastelu, sähkönsiirron suunnittelu, haittakorvausten oikeudenmukainen kohdentaminen sekä datakeskusten vaikutustenarviointi.

Liitteenä
Uusituvien energiamuotojen edistämisen strategia
Lausunnot

Valmistelija kaupunginsihteeri Anne Ranta

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus hyväksyy omalta osaltaan ja esittää edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan uusiutuvien energiamuotojen edistämisen strategian niin muutettuna, että tuulivoimaloiden korkeutta ei rajoiteta.

Käsittely

Päätös

Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginvaltuusto 9.11.2026 § 52
1913/10.00.01/2026

Liitteenä
Uusituvien energiamuotojen edistämisen strategia
Lausunnot

Valmistelija kaupunginsihteeri Anne Ranta

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan uusiutuvien energiamuotojen edistämisen strategian.

Käsittely

Valtuutettu Mauri Lielahti esitti, että valtuusto hyväksyy seuraavan ponnen:

"Tätä päätöstä sovelletaan kaikkiin nyt vireillä oleviin ja tulevaisuudessa vireille tuleviin hankkeisiin eli päätöstä sovelletaan kaikkiin valtuuston hyväksyttäväksi tuotaviin hankkeisiin, joiden kaavaa ei ole hyväksytty kaupunginvaltuustossa tämän päätöksen saadessa lainvoiman. Tätä ei siis sovelleta jo valtuuston hyväksymille valmiille kaavahankkeille. Parkanon kaupunki tiedottaa asiasta välittömästi kaikki toimijoita, joilla on hankkeita Parkanon kaupungin alueella. "

Valtuutettu Erkki Kallio kannatti tehtyä ponsiesitystä.

Keskustelun kuluessa valtuutettu Tapio Järvensivu esitti valtuutettu Manta Liesjärven ja Perttu Kovesjärven kannattamana, että asia palautetaan valmisteluun.

Puheenjohtaja totesi, että koska oli tehty kaupunginhallituksen ehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, on asiasta äänestettävä.

Puheenjohtaja teki seuraavanlaisen äänestysesityksen:
Ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät JAA ja ne, jotka kannattavat Tapio Järvensivun esitystä, äänestävät EI.
Äänestysesitys hyväksyttiin. Äänestystavaksi hyväksyttiin nimenhuutoäänestys.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin (20) JAA-ääntä ja (7) EI-ääntä.
Valtuusto päätti jatkaa asian käsittelyä.

Puheenjohtaja tiedusteli valtuustolta, voidaanko ponsi hyväksyä yksimielisesti. Valtuusto hyväksyi ponnen yksimielisesti.

Kaupunginvaltuuston päätökseksi tuli näin kaupunginhallituksen esitys.

Äänestyspöytäkirja otettiin pöytäkirjan liitteeksi.

Päätös

Kaupunginvaltuusto hyväksyi yksimielisesti kaupunginhallituksen esityksen ja Mauri Lielahden ponnen.